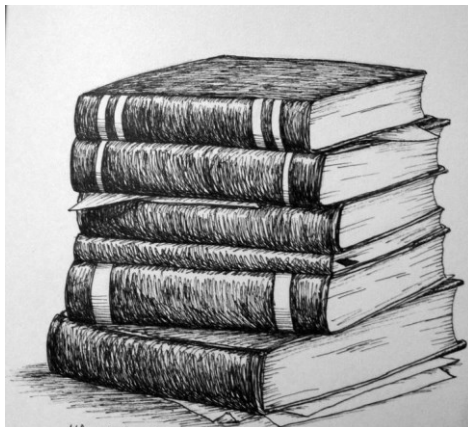

Gymnázium P. O. Hviezdoslava Dolný Kubín

Ukážkový test
zo slovenského jazyka a literatúry
(štvorročné štúdium)

Pokyny pre žiakov – slovenský jazyk a literatúra

1. Test obsahuje **15 úloh a pravopisné cvičenie**. Môžeš získať spolu **50 bodov**.
(Z toho za pravopisné cvičenie 20 bodov.)
2. Na vypracovanie testu budeš mať **45 minút čistého času**.
3. Test obsahuje iba **úlohy s výberom odpovede**. V každej úlohe budú ponúknuté štyri možnosti, z ktorých je **správna vždy iba jedna**. Zakrúžkuj písmeno pri jednej možnosti, ktorá je podľa teba správna

Ukážka otázky a spôsobu, ako máš vyznačiť svoju odpoveď:

Aký slovný druh je slovo beží?

A. zámeno

B. sloveso

C. číslovka

D. podstatné meno

Ak sa pomýliš, prečiarkni pôvodný krúžok dvoma čiarami a urob nový krúžok.

4. **V pravopisnom cvičení** na vynechané miesta v slovách doplň správne písmená.
5. Pri práci smieš používať iba písacie potreby. **Je zakázané používať učebnice, zošity, mobily, tablety a iné elektronické zariadenia.**
6. Ak nevieš niektorú úlohu vypracovať, nezdržuj sa pri nej príliš dlho. Možno sa k nej budeš môcť neskôr vrátiť.
7. **Všetky svoje odpovede píš priamo do testu.**

Ukázkový test

1. Vyber možnosť, ktorá obsahuje len viacvýznamové slová.
 - A. podnet, vitamín, sprievod, zvonček
 - B. kameň, kríž, okno, váza
 - C. dievča, gaštan, pero, bozk
 - D. handra, nevesta, čelo, matka
2. Vyber správnu možnosť. V mene *Ludo Mistrík* sú spoluhlásky:
 - A. 2 neznelé párové, 2 znelé párové, 3 zvučné nepárové
 - B. 3 neznelé párové, 1 znelá párová, 3 zvučné nepárové
 - C. 1 neznelá párová, 3 znelé párové, 3 zvučné nepárové
 - D. 3 neznelé párové, 2 znelé párové, 2 zvučné nepárové
3. Označ možnosť, ktorá obsahuje správne tvrdenie.
 - A. Príslovky *zlava, zrána, zprava* sú napísané správne.
 - B. Podstatné mená *pstruh, havran, orol* sa skloňujú podľa vzoru *dub*.
 - C. Slovo *blízko* je v nasledujúcej vete predložkou: „Priateľ sa posadil blízko neho.“
 - D. Slovné spojenie *dvadsaťjedna detí* je správne.
4. V ktorej možnosti je správne uvedený význam cudzieho slova?
 - A. analógia - podobnosť
 - B. komunikácia - dorozumievanie telom
 - C. mimika - pohyby rúk
 - D. devastácia - pohroma
5. Vyber možnosť, v ktorej sú vetné členy určené v správnom poradí vo vete:

Čarovná hudba nás spája so svetom.

 - A. zhodný prívlastok, vyjadrený podmet, predmet, slovesný prísudok, príslovkové určenie miesta
 - B. zhodný prívlastok, nevyjadrený podmet, predmet, slovesno-menný prísudok, predmet
 - C. zhodný prívlastok, vyjadrený podmet, predmet, slovesný prísudok, predmet
 - D. nezhodný prívlastok, vyjadrený podmet, predmet, slovesný prísudok, príslovkové určenie miesta
6. V ktorej možnosti sú obrazné pomenovania rovnakého druhu?
 - A. skriňa z jaseňa, kúpil si Elán, jeseň cerí zuby
 - B. mesto sa zabáva, hviezdy mlčia, nohy si pamätajú
 - C. dočítal Rúfusa, to je múdra hlava, tma objala kraj
 - D. popýtal ju o ruku, Poprad vyhral, zjedol tanier kaše
7. Označ možnosť, v ktorej sú všetky slovné spojenia napísané pravopisne správne.
 - A. Úrad vlády Slovenskej Republiky, Ulica Slobody, matica Slovenská
 - B. úrad Vlády Slovenskej republiky, ulica Slobody, Matica Slovenska
 - C. Úrad vlády Slovenskej republiky, Ulica slobody, Matica slovenská
 - D. Úrad vlády Slovenskej Republiky, ulica Slobody, matica Slovenská

8. Ktorá z uvedených viet má stúpajúcu melódiu?

- A. A vzal ho za ten čas niekam na výlet?
- B. Ba čerta!
- C. Mal som dnes príjemný deň.
- D. Čomu sa tak čuduješ?

9. V ktorej z možností sú všetky podstatné mená v rovnakom páde?

- A. za slnkom, za gazdom, za peniaze, za domom
- B. nad dolinami, medzi vrchmi, pod domom, pred parkom
- C. na tvári, po poli, ku vani, v bani
- D. cez cestu, pre lásku, o miesto, podľa učebnice

10. V ktorej možnosti je správne utvorené odvodené slovo?

- A. múzeum - múzejný
- B. schéma - schematický
- C. klavír - klavirista
- D. téma - tématický

11. V ktorej možnosti je správne tvrdenie k ukážke?

*Dve lásky dávno mám: bolesť a potechu.
Ktoré sťa duchovia mi už skôr pošepkali,
že temnej ženy pleť ma zvádza ku hriechu.
A mladík nádherný je anjel verný, stály.*

- A. Slovné spojenia *lásky mi pošepkali* a *pleť ma zvádza* sú prirovnania.
- B. V ukážke sú štyri básnické prívlastky/epiteta.
- C. V ukážke je striedavý rým so schémou aabb.
- D. V ukážke sa nenachádza kontrast/protiklad.

12. Označ možnosť, v ktorej sa nachádzajú len príslovia.

- A. Pes, ktorý breše, nehryzie. Kúpil mačku vo vreci. Ronil krokodílie slzy.
- B. Kto neskoro chodí, sám sebe škodí. Držať jazyk za zubami. Odpíliť si konár pod nohami.
- C. Ako si ustelieš, tak budeš spať. My o vlku a vlk za dverami. Našiel jeho Achillovu pätu.
- D. Kto rýchlo dáva, dvakrát dáva. Nechváľ deň pred západom slnka. Komu sa nelení, tomu sa zelení.

13. V ktorej možnosti obsahuje zložená veta jednočlennú vetu slovesnú?

- A. Potvrdilo sa známe príslovie, že kto hlboko orie, zlato vyoráva.
- B. V noci spali veľmi zle, horúčava stála na mieste, unavovala.
- C. Ľahko sa hovorí o cudzích chybách, keď svoje nevidíme, nechceme.
- D. Pri zachraňovaní ľudí prechladol, to mu aj podlomilo zdravie, preto skoro odišiel.

14. V ktorej možnosti je správne tvrdenie?

- A. Legenda je literárny útvar, ktorý rozpráva o živote svätých. Má reálny základ a svetský charakter.
- B. Expresívne slová sú citovo zafarbené slová, ktorými vyjadrujeme kladný alebo záporný vzťah.
- C. Dramaturg vedie a usmerňuje prípravu a realizáciu divadelnej hry.
- D. Rytmus vzniká striedaním prízvučných a neprízvučných slabík. V slovenčine je prízvuk vždy na predposlednej slabike.

15. Ktorá možnosť obsahuje nesprávne tvrdenie?

- A. V úvahe sa uplatňuje výkladový slohový postup, vyjadruje preto objektívny postoj autora ku skutočnosti.
- B. Oslovenie poslucháča, mimika a gestikulácia sú typické pre rečnícky štýl.
- C. Žurnalizmy sú slová, ktoré využívame v publicistickom štýle.
- D. Pri písaní charakteristiky využívame opisný slohový postup a menné vyjadrovanie.

Pravopisné cvičenie

Doplň v texte chýbajúce písmená

Všetci _túrovci boli statočn_ orl_, lebo bojovali za práva a materinskú reč _lovenského národa. Gunár_ s_pot odplašil všetkých jeho potomkov. Pod vplyvom európskych osvietenecov sa stal stúpencom _ozefínskych reforiem. Doma má dva klavír_ a tvorí modernú hudbu. V Modre nás víta _túrova socha, oproti nej je obchodník s _odranskou keramikou na _ámestí _portovcov. Prv_ ôsm_ súťažiaci mali svoje vystúpenia za sebou. Ak_chsi maliarov zaujalo spektrum jemných farieb na motý_om krídle obrazu, ktorý sa m_hol v odraze. Bl_šťavé kvapky vody sa vírili okolo ranených, ktor_ preplávali _poza lode na plytčinu.

KONIEC TESTU

Správne odpovede a hodnotenie

Úlohy s výberom odpovede: za každú správnu odpoveď prideliť **2 body, spolu 30 bodov**

1. D
2. B
3. C
4. A
5. C
6. D
7. C
8. A
9. B
10. C
11. B
12. D
13. C
14. B
15. A

Pravopisné cvičenie: za každé správne doplnené písmeno **1 bod, spolu 20 bodov**

Všetci **š**túrovci boli statočn**i** orl**i**, lebo bojovali za práva a materinskú reč **s**lovenského národa. Gunár**i** si**p**ot odplašil všetkých jeho potomkov. Pod vplyvom európskych osvietencov sa stal stúpencom **j**ozefínskych reforiem. Doma má dva klavír**y** a tvorí modernú hudbu. V Modre nás víta **š**túrova socha, oproti nej je obchodík s **m**odranskou keramikou na **N**ámestí **š**portovcov. Prv**i** ôsm**i** súťažiaci mali svoje vystúpenia za sebou. Ak**y**chsi maliarov zaujalo spektrum jemných farieb na motý**l**om krídle obrazu, ktorý sa m**i**hol v odraze. B**l**yšťavé kvapky vody sa vírili okolo ranených, ktor**i** preplávali **s**poza lode na plytčinu.